

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν Γραμματείαν

Δυνάμει τῶν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 330 ἐγκύκλιον ταύτης τῆς Σ. Γραμματείας τῶν Γενικῶν διατάξεων τῆς 22 τοῦ παρελθόντος μαρτίου τοῦ ἐνεσιῶτος ἔτους παραλαβόντες καὶ συμβουλευθέντες τοὺς προκριτοτέρους καὶ εἰδημονεστέρους ἄνδρας τῆς ἐπαρχίας μας Παραντιπάρου περὶ τῶν ἐπικρατησασῶν μέχρι τοῦδε τοπικῶν μας συνηθειῶν, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ὁκτὼ ἐρωτήματα, εὔρομεν μόνον τὰς ἐφεξῆς συνηθείας εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὅλην παρομοίως ἐπικρατησάσας ἀγράπτους.

Α'. Εἰς τὸ 2 ζήτημα ἢ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦσα τοπικὴ τῆς Παραντιπάρου συνήθεια δίδει δικαίωμα εἰς τοὺς γονεῖς νὰ ἀφήσουν μέρος διὰ ψυχικὴν σωτηρίαν ἐκ τῆς περιουσίας των, ἢ εἰς θετὸν τέκνον, ἀλλὰ καὶ ταῦτα μὲ τὴν διάκρισιν, τὴν δὲ ὑπόλοιπον περιουσίαν χρεωστοῦν ἐξ ἀνάγκης νὰ τὴν ἀφήσουν εἰς τὰ γνήσια τέκνα των.

Β'. Εἰς τὸ 3 ζήτημα οὔτε συνέπεσε ποτὲ εἰς ταύτην τὴν ἐπαρχίαν νὰ κληρονομήσῃ ἢ ἐπικράτῃ τὸν ἀδιάθετον ἀποθανόντα καὶ μὴ ἔχοντα συγγενεῖς, ἀλλὰ οὐδὲ τοιαύτη συνήθεια ἐπεκράτησε πώποτε.

Γ'. Εἰς τὸ 4 ζήτημα ἢ συνήθεια ἀπ' ἀρχῆς ἐπεκράτει ἕως τοῦ 1790=ἔτους

¹ Μετὰ τῆς ἀπαντήσεως εὑρηται καὶ τὸ ἀκόλουθον ἐγγραφον, ἐξ οὗ μανθάνομεν τὸν τρόπον τοῦ καταρτισμοῦ αὐτῆς.

Ἀριθ. 27.

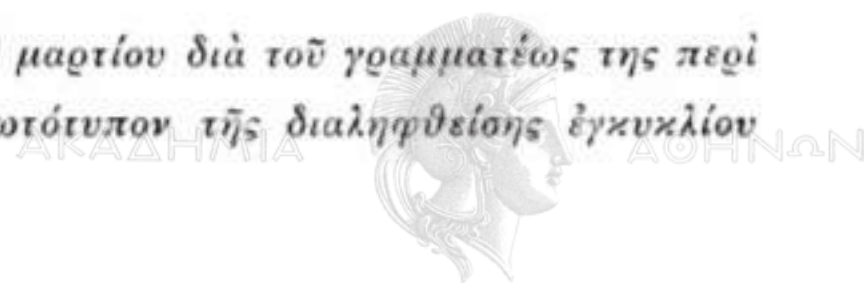
Πρὸς τὸ Δ. Τοποτηρητὴν Πάρου καὶ Ἀντιπάρου

ὁ ἐπχ. εἰρηνοδίκης τῶν αὐτῶν νήσων.

Χθὲς τὸ ἐσπέρας ἐλήφθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 218 ἐγγραφον τῆς τοποτηρήσεως τῆς 6 τοῦ ἐνεσιῶτος Ἀπριλίου, δι' οὗ ζητεῖται ἰον εἶναι τῶν καθηκόντων τῆς εἰρηνοδικείας νὰ προκηρύτῃ καὶ ἐνεργῇ συνέλευσιν λαοῦ ἢ προκριτοδημογερόντων χωρὶς νὰ τὸ γνωστοποιήσῃ πρὸς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχήν. 2ον ἂν δὲν ἦτον δέον καὶ ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τῆς εἰρηνοδικείας νὰ δώσῃ νύξιν ἐπίσημον εἰς τὴν Δ. Ἀρχὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου δι' οὗ ὑπαγορεύθη νὰ ἐνεργήσῃ συνέλευσιν καὶ τελευταῖον ἂν τὰ καθήκοντα τοῦ εἰρηνοδίκου ὑπαγορεύουν νὰ δώσῃ τοὺς λόγους εἰς τὰς ρηθείσας ἐρωτήσεις ἢ θελε εἶναι τῶν καθηκόντων του νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν ποίαν ἡμέραν ἐπροκλήρυνε, πότε βασίμως συνήλθε συνέλευσις καὶ τὰ λοιπά· ὅθεν εἰς ἀπάντησιν.

Α' ὅτε λαβὼν τὴν 29 τοῦ παρελθόντος μαρτίου τὴν ὑπ' ἀριθ. 330 ἐγκύκλιον τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας τῆς 22 Μαρτίου 1833 πρὸς τοὺς ἐπ. εἰρηνοδίκας καὶ δημογέροντας τῆς ἐπικρατείας περὶ τοπικῶν συνηθειῶν, μετὰ τῶν ἐπισυναπτιομένων ἐρωτημάτων καὶ Γενικῶν διατάξεων, ἐνήργησα αὐτὴν κατὰ γράμμα καὶ ἔννοιαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 ἐγκυκλίου μου χωρὶς νὰ παρεκτραπῶ ἀπὸ τὰ καθήκοντά μου.

Β' ὅτι ἢ Δ. τοποτήρησις ἐξετάσασά με τὸν ἴδιον τῇ 30 μαρτίου διὰ τοῦ γραμματέως της περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ ζητήσασα εἰς παρατήρησιν τὸ πρωτότυπον τῆς διαληφθείσης ἐγκυκλίου

εἰς τὸ νὰ καρποῦται τὸ ἐπιζῶν μέρος τοῦ ἀτέκνου ἀνδρογύνου τὴν περιουσίαν τοῦ ἀδιαθέτου ἀποθανόντος συζύγου ἕως οὗ δευτεροῦπανδρευθῇ ἢ ἀποθάνῃ εἰς τὴν χηρείαν, ὅτε διὰ νὰ ἐπιστρέφεται ἡ περιουσία τοῦ προαποθανόντος εἰς τοὺς προσιμωτέρους κατὰ βαθμὸν συγγενεῖς. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1790 ἔτους ἕως σήμερον ἔγινεν ὡς νόμος ἐκ συνηθείας τὸ νὰ λαμβάνῃ μόνον τὸ ἐπιζῶν μέρος ἐν ἑκ τῶν ἑπτὰ κατὰ δεσποτείαν ἀφ' ὅλης τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος (ἐξαιρεθέντων πρῶτον τῶν χρεῶν, καὶ τῆς ψυχῆς τῶν ἐξόδων) τὴν δὲ λοιπὴν περιουσίαν οἱ προσιμώτεροι ὡς εἴρηται συγγενεῖς.

Δ'. Εἰς τὸ 8 ζήτημα· ἡ τοπικὴ συνήθεια ἐπεκράτησεν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τοῦδε ἐπικρατεῖ, εἰς τὸ νὰ ἐκποιῇται ἡ προῖξ τῆς γυναικὸς συνεστιῶτος τοῦ γάμου δι' ἀνάγκας μόνον κατεπειγούσας τοῦ ἰδίου ἀνδρογύνου, συγκατατιθεμένων ὁμῶς εἰς τοῦτο καὶ συνυπογραφομένων τῶν μερῶν ἀμφοτέρων.

Ε'. ἡ τοπικὴ συνήθεια περὶ δανείου (ἐκτὸς τῶν περιεχομένων ὀκτώ ζητημάτων) ἐπεκράτησεν ἀπ' ἀρχῆς (ἐνῶ ὁ νόμος κάμνει προτιμητέον τὸν ἐνυπόθηκον δανειστὴν τοῦ προσωπικοῦ) εἰς τὸ νὰ ἀπορρίπτεται τὸ δάνειον τοῦ εἰς ξένον τόπον δανείσαντος καὶ μὴ ὄντος αὐτόχθονος, ὄντος δ' ἐνυποθήκου (ἐν περιπτώσει χρεοκοπίας τοῦ ὀφειλέτου) καὶ νὰ λαμβάνωσι τὸ δάνειον αὐτῶν οἱ αὐτόχθονες.

τῆς Γραμματείας, ἐπληροφορήθη λεπτομερῶς περὶ ὧν ἤδη ἐρωτᾷ, ἔχουσα διὰ τριῶν ἡμερῶν τὸ διαληφθὲν τῆς ἐγκυκλίου προοίτιον ἀνὰ χεῖρας της.

Γ'. ὅτι ἐκ τοῦ ἐσωκλείσιου ἀντιγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 ἐγκυκλίου μου τῆς 30 Μαρτίου 1833 θέλει λάβει λεπτομερῶς πληροφορίας ἡ τοποτήρησις ὅπως ἀκολουθῶν τὴν ἔννοιαν τῶν Γενικῶν διατάξεων, ἐκοινοποίησα τὰς ζητήσεις τῆς σεβαστῆς γραμματείας πρὸς τοὺς εἰδημονεστέρους τῆς ἐπαρχίας ὡς πρὸς τὰς τοπικὰς συνήθειας διὰ τῶν κατὰ μέρος δημογερόντων ὅπως γίνῃ ἡ σύνταξις τῶν τοπικῶν συνηθειῶν μας ἐν τελειότητι.

Δ'. ὅτι τῇ 5 ἀπριλίου συνελθόντες οἱ δημογέροντες τῶν τριῶν χωρίων κεφάλον εἰς τὸ οἶκμα τῆς ἐπ. δημογεροντίας μετὰ τινων προκρίτων τῆς πόλεως καὶ συμβουλευθέντες συμφώνως μετὰ τῶν ἐπ. δημογερόντων περὶ τῶν τοπικῶν μας συνηθειῶν, ἔγραψαν εἰς χάσπην ὅσα εἶναι ἐκ τῶν συνηθειῶν σύμφωνα μὲ τὸν γραπτὸν νόμον, τῇ δὲ 6 Ἀπριλίου συνελθόντες οἱ ἀπὸ τῆς ναούσης συνεβουλεύθησαν περὶ τῶν αὐτῶν παρομοίως.

Ε'. καὶ τελευταῖον, ὅτι ἐὰν ὁ εἰρηνοδίκης ἢ οἱ δημογέροντες δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν τὰς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 33 ἐγκύκλιον τῆς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Σ. Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας τὰς Γενικὰς διατάξεις προτοῦ νὰ εἰδοποιήσωμεν ἐπισήμως τὴν τοποτήρησιν καὶ λάβωμεν τὴν περὶ αὐτῶν ἄδειαν, περὶ τούτου δύναται ἡ Δ. τοποτήρησις ἀναφέρουσα πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν Σ. Γραμματείαν νὰ λάβῃ ἐντελεῖς καὶ θετικὰς τὰς πληροφορίας μὲ λεπτομέρειαν.

Ἐν παροικίᾳ τῆς Πάρου
τῇ 8 Ἀπριλίου 1833

Ὁ εἰρηνοδίκης
Δημήτριος Χαμῆτος
ὁ προσ. Γραμματεὺς
Τζάνης Δ. Καμπάνης

〈Πρωτότυπον〉

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΤ'. Τοπική συνήθεια περί αγοραπωλησίας επεκράτησε μέχρι σήμερον από τοῦ 1795 ἔτους (ἐν ᾧ ὁ νόμος λέγει, ὅταν ἐπὶ δημοπρασίας πωλεῖται κτῆμα νὰ ἔχη τὴν προτίμησιν ὁ δανειστής ἢ ὁ συγγενὴς ἀπὸ τὸν ξένον) εἰς τὸ νὰ προτιμᾶται ὁ πλειοδοτήσας ἀποξενουμένων τῶν συγγενῶν ὕλων καὶ δανειστῶν ὡσαύτως καὶ τῶν πλησιασιῶν, εἴτε παρόντων εἴτε ἀπόντων.

Ὑποβάλλοντες δὲ ταύτας ὑπ' ὄψιν τῆς Σ. Γραμματείας εἰς ἀκριβῆ πληροφορίαν, ὑποσημειούμεθα εὐσεβάστως μὲ τὴν ὀφειλομένην εὐπείθειαν.

Ἐν Παροικίᾳ τῆς Πάρου τῇ 5 μαΐου 1833

Οἱ ἐπ. Δημογέροντες
Ζ. Μάτσας Μαυρογένης (Τ.Σ.)
Β. Μαυρομμάτης
Θ. Καμπάνης

Ὁ ἐπ. Εἰρηνοδίκης
Δημήτριος Χαμᾶρτος
Ὁ προσ. Γραμμ.
Τζανῆς Δ. Καμπάνης

ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ¹

α

Ἀριθ. 127

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ἐν Φολεγάνδρῳ τῇ
12 Αὐγούστου 1833

Πρὸς τὸν Β. Ἐπαρχον Μήλου
ἢ Δημογεροντία Φολεγάνδρου

Ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 173 πρόσκλησις τοῦ Ἐπαρχείου τούτου μετὰ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἀντιτύπου τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας ὑπ' ἀρ. 330.

Ἡ Δημογεροντία αὕτη ἀναφέρει ὡς ἐφεξῆς ὅτι

Εἰς τὸ ζήτημα Α'. συμφωνεῖ ἡ τοπικὴ συνήθεια μὲ τὸν νόμον.

Εἰς τὸ Β'. ὅτι οἱ γονεῖς χρεωστοῦν ν' ἀφήσωσιν εἰς τοὺς παῖδας των τὴν περιουσίαν των μὲ ὅποιον τρόπον ἤθελον κρίνει.

Εἰς τὸ Γ'. ὑπάρχει τοπικὴ συνήθεια ὅτι ὁ ἀποθανὼν τις ἀδιάθετος οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς τὸν κληρονομοῦν.

Εἰς τὸ Δ'. ὑπάρχει τοπικὴ συνήθεια ὅτι ὁ ἐπιζῶν σύζυγος καρποῦται τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος, ἐνόσω ὑπάρχει ἀνύπανδρος, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέφεται ἡ περιουσία τοῦ ἀποθανόντος εἰς τοὺς προθυμότερους συγγενεῖς.

Εἰς τὸ Ε'. ὑπάρχει τοπικὴ συνήθεια ὅτι οἱ υἱοὶ καὶ θυγατέρες ἀδιαθέτων ἀποθανόντων τῶν γεννητόρων των κληρονομοῦσιν ἐξ ἴσου τὴν πατρομητρικὴν περιουσίαν.

Εἰς δὲ τὸ Σ'. ὑπάρχει τοπικὴ συνήθεια ὅτι τὸ ὑπανδρευθὲν μέρος δὲν δύναται

¹ Ἐκ τῆς Φολεγάνδρου ἔχομεν δύο ἀπαντήσεις, παρουσιαζούσας μεταξὺ των διαφορὰς τινάς, δι' ὃ δημοσιεύομεν ἀμφοτέρας.

να επέμβη εἰς τῶν ἀνυπάνδρων τὴν τυχοῦσαν κληρονομίαν τῶν γεννητόρων των.

Εἰς τὸ Ζ' ὑπάρχει τοπικὴ συνήθεια, ὅτι δὲν δύνανται οἱ ἀδελφοὶ νὰ προικίσω-
σιν ὡς γονεῖς τὴν θυγατέρα, ἀλλὰ λαμβάνει καὶ αὕτη μερίδιον ἐξίσου μὲ τοὺς
ἀδελφούς.

Εἰς τὸ Η'. ὑπάρχει τοπικὴ συνήθεια ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐξουσιάζει τὰ ἰδικά του κτή-
ματα, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκποιήσῃ τῆς γυναικὸς του τὴν προῖκα δίχως τῆς αὐτῆς
συγκαταθέσεως.

Ἄπασαι αὗται αἱ συνήθειαι δὲν ὑπάρχουσι γραπταί, ἀλλὰ διὰ τῆς παλαιότητος.

Εὐπειθέστατοι

Οἱ Δημογέροντες

Γ. Βενέρης

Νικόλαος Α. Παρὸς

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς

Ἐν Μήλω τῇ 3 7/βρίου 1833

Ὁ ἑπαρχος

(Τ.Σ.)

Γ. Λεβάντης

β

Ἀριθ. 17

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ἐν Φολεγάνδρῳ

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Β. Γραμματείαν.

τῇ 20 Αὐγούστου

Ὁ ἑπαρχ. Εἰρηνοδίκης Φολεγάνδρου.

1833

Ἐλαβε τὴν ὑπ' ἀριθ. 854 τῆς Β. Γραμματείας ταύτης μετὰ τοῦ ἐσωκλείστου
ἀντιτύπου τῆς ὑπ' ἀριθ. 330 ἐγκυκλίου καὶ ἀπορεῖ ὅτι δὲν ἔλαβε καὶ τὴν προσταλεῖ-
σαν. Κατὰ συνέπειαν οὖν αὐτῆς ἐκθέτει τὰς ἀκολουθούσας πληροφορίες:

Εἰς μὲν τὸ πρῶτον ζήτημα, ὅταν ἀποθάνῃ τις ἀδιάθετος λαμβάνουν ἴσον με-
ρίδιον τὰ παιδιά του.

Εἰς τὸ δεύτερον ζήτημα, οἱ γονεῖς ἀφίρουν ὅλην τὴν περιουσίαν των εἰς τὰ
τέκνα των, πλὴν κατὰ τὴν ἀρέσκειάν των.

Εἰς τὸ τρίτον ζήτημα δὲν ἠκολούθησε πώποτε εἰς τὴν Ν. ταύτην.

Εἰς τὸ τέταρτον ζήτημα, ὅταν τὸ ἀνδρόγυνον ἦναι ἄτεκνον καὶ ἀποθάνῃ ὁ εἰς
τῶν συζύγων, ἢ μὲ διάταξιν ἢ ἄνευ διατάξεως, καρποῦνται ὅλην τὴν περιουσίαν
ὁ ἐπιζῶν σύζυγος, ἕως οὗ νὰ δευτεροῦπανδρευθῇ καὶ ἂν ἐξ ἐναντίας δὲν ὑπανδρευθῇ,
καρποῦνται τὴν αὐτὴν περιουσίαν μέχρι τῆς τελευταίας του ἀναπνοῆς.

Εἰς τὸ πέμπτον ζήτημα τὰ παιδιά ἀρσενικά καὶ θηλυκὰ κληρονομοῦν καὶ τοὺς
δύο γονεῖς.

Εἰς τὸ ἕκτον ζήτημα ὑποχρεοῦται ἡ ὑπανδρευθεῖσα νὰ εὐχαριστηθῇ εἰς μόνην
τὴν προῖκα της.

